

PRIVALOMA LITERATŪRA 1-8 KLASIŲ MOKINIAMS

1-2 kl. mokiniams

- Pasirinktos pasakos apie gyvūnus ir buitinės pasakos (pvz., iš knygos Gulbė karaliaus pati).
- Pasirinkti padavimai (atitinkamo etnografinio regiono).
- P. Mašiotas. Kai aš mažas buvau arba Pajūriais pamariais.
- V. Tamulaitis. Skruzdėlytės Greitutės nuotykių.
- K. Kasparavičius. Trumpos istorijos ar kitas pasirinktas kūrinys.
- A. Matutis. Pasirinkti eilėraščiai.
- Vytė Nemunėlis. Pasirinkti eilėraščiai.
- R. Skučaitė. Pasirinkti eilėraščiai.
- J. Degutytė. Pelėdžiuko sapnas.
- D. Bisetas. Aukštyn kojom.
- Proisleris. Vaiduokliukas ar kitas pasirinktas kūrinys.
- Dž. Rodaris. Pasakos telefonu arba Džipas televizoriuje

3-4 kl. mokiniams

- Pasirinktos stebuklų pasakos (pvz., iš knygos Gulbė karaliaus pati).
- Pasirinktos sakmės (pvz., iš knygos Sužeistas vėjas).
- A. Vaičiulaitis. Pasirinkta pasaka.
- J. Degutytė. Nepalik manęs. Pasirinkti eilėraščiai.
- V. Žilinskaitė. Kelionė į Tandariką ar kitas pasirinktas kūrinys.
- K. Saja. Ei, slėpkitės!
- B. Vilimaitė. Pasirinktas apsakymas.
- M. Vainilaitis. Bruknelė.
- L. Gatauskas. Pasirinktos pasakos, pasirinkti eilėraščiai.
- S. Geda. Pasirinkti eilėraščiai.
- M. Martinaitis. Pelenų antelė.
- H. K. Andersenai. Bjaurusis ančiukas.
- A. Lindgren. Emilis iš Lionebėrgos. Pepė Ilgakojinė.
- Ch. Nöstlinger. Nykštukas galvoje arba Ateina šuo!

5 kl. mokiniams

I tema. Vaikystės patirtis

- V. Krėvė „Antanuko rytas“.
- J. Biliūnas Kūdikystės sapnai“, „Joniukas“, „Brisiaus galas“.
- Šatrijos Ragana Vyšnios“.
- A. Vaičiulaitis „Tešlinis žmogutis“. (LRT įrašas 1996 m.)
- P. Cvirka Vaikų karas“.
- S. Zobarskas „Ganyklų vaikai“.
- B. Vilimaitė „Čiuožyklos muzika“, „Kada piešime perlinę vištelę“.
- G. Morkūnas „Vasara su katšuniu“.
- V. Palčinskaitė „Andrius“. (LRT iš kino juostos).
- K. Saja „Vėjo pamušalas“, Būrimas obuolio sėklom“.

II tema. Kasdienė išmintis

- M. Valančius „Mikė Melagėlis“, „Palangos Juzė“ (ištrauka iš „Ketvirtojo vakaro“).
- Ezopas Žmogus ir liūtas“, „Nesutarią žemdirbio vaikai“, „Piemens juokai“, „Varna ir lapė“, „Vilkas ir ėriukas“, „Keleiviai ir lokys“.
- K. Boruta „Jurgio Paketurio klajonės“.
- J. Erlickas „Bilietas iš dangaus“ arba „Bobutė iš Paryžiaus“ (pasirinkti eilėraščiai).
- R. Skučaitė „Žaidžiu lietuvišku žodžiu“
- R. Černiauskas „Slieko pasaka“

III tema. Nesenstanti pasakų išmonė

- „Lietuviškos pasakos“, „Gyvasis vanduo“, „Negirdėtos neregėtos pasakos“, „Gulbė karaliaus pati“, „Stebuklingas žodis“, J. Basanavičiaus tautosakos biblioteka (pasirinkti tautosakos kūrinių pavyzdžiai).
- S. Čiurlionienė-Kymantaitė „Dvylika brolių, juodvarniais laksčiusių“.
- O. Milašiaus, A. Vaičiulaičio, A. Giedriaus pasakos. J. Degutytė Šaltinėlis“.
- V. V. Landsbergis „Obuolių pasakos“. „Arklio Dominyko meilė“.
- O. Vaildas „Laimingasis princas“.
- S. Nėris „Eglė žalčių karalienė“
- A. Liobytė „Devyniabolė“
- H. K. Anderseno pasirinkta pasaka.

IV tema. Nuotyčiai brandina ir suburia draugus

- G. Morkūnas „Grįžimo istorija“.
- K. Gudonytė „Ida iš šešėlių sodo“.
- V. V. Landsbergis „Rudnosiuko istorijos“.
- V. Dautartas „Žydrieji jungos“.
- R. Rimšas „Ne Karibų kruizas“.
- R. Spalis „Gatvės berniuko nuotyčiai“. (užsiregistravusiems atsiunčiama e knyga)
- Č. Dikensas (Ch. Dickens) „Oliverio Tvisto nuotyčiai“.
- R. L. Stivenonas (R. L. Stevenson) „Lobių sala“.
- M. De Jongas „Gandralizdis ant stogo“.

- A. Lindgren „Ronja plėšiko duktė“
- V. Vėl „Kaip mes išgarsėjome“
- M. Tvenas „Tomo Sojerio nuotyčiai“.

6 kl. mokiniams

I tema. Vaizduotės galia

- G. Morkūnas „Blusyno pasakojimai“.
- L. S. Černiauskaitė „Žiema, kai gimė Pašiauštaplunksnis“.
- C. S. Levisas (C. S. Lewis) „Narnijos kronikos: liūtas, burtininkė ir drabužių spinta“.
- L. Kerol (L. Carroll) „Alisa stebuklų šalyje“.
- A. Lindgren „Broliai Liūtaširdžiai“, „Mijo, mano Mijo“.
- F. Pirs (P. Pearce) „Tomo vidurnakčio parkas“.
- K. Di Kamilo (K. DiCamillo) „Nepaprasta Edvardo Tiuleino kelionė“.
- N. Babit (N. Babbitt) „Amžinieji Takiai“.
- J. Korčakas „Karalius Motiejukas Pirmasis“.
- S. Lagerliof „Stebuklingosios Nilso kelionės“.
- V. Žilinskaitė „Robotas ir peteliškė“
- J. R. R. Tolkinas. „Hobitas arba Ten ir Atgal“

II tema. Sakmės ir mitai apie pasaulio ir tėvynės kilmę

- Lietuvių sakmės apie pasaulio sukūrimą, dievus ir mitines būtybes iš rinkinių „Kaip atsirado žemė“, „Sužeistas vėjas“ ir kt. – 4 sakmės privalomai, „Kai milžinai gyveno“, „Kadaise ir akmenys augo“, „Žemės atmintis“.
- Graikų mitai apie pasaulio ir dievų atsiradimą, dievus ir pusdievius- 3 mitai privalomai
- J. Tumas – Vaižgantas „Vilniaus pilies pasaka“.
- „Vilniaus padavimai“.
- A. Vienuolis „Padavimai ir legendos“.
- Šatrijos Ragana „Lietuvos senovės istorijos pasakos“.
- A. Ramonas „Vilniaus legendos“.
- R. G. Vėliūtė „Viena diena Kernavėje“

III tema. Žmogus tautoje: kalba, literatūra, kultūra

- M. Mažvydas. „Katekizmas“ (eiluotos prakalbos ir elementoriaus ištrauka)
- K. Donelaitis „Metai“ (ištrauka iš „Pavasario linksmybių“)
- A. Baranauskas „Anykščių šilelis“
- A. Mačernis „Maža tauta su dideliu žodynu“.
- K. Sirvydas „Trijų kalbų žodynas“ (susipažinimas su pirmuoju lietuvių kalbos žodynu).
- Knygnešių pasakojimai ir pasakojimai apie knygnešius (pasirinktas tekstas).
- J. Zauerveinas „Lietuviais esame mes gimę“.
- Vydūnas „Mes – Lietuvos vaikai“.
- J. Marcinkevičius „Tai gražiai mane augino“.
- P. Širvio, J. Degutytės, J. Strielkūno, M. Martinaičio ir kitų lietuvių poetų eilėraščiai.

IV tema. Gyvenimo išbandymai

- E. H. Porter „Poliana“.
- L. M. Montgomeri (L. M. Montgomery) „Anė iš Žaliastogių“.
- D. Amiči (E. De Amici) „Širdis“.
- J. Spyri „Heida“.
- K. Paterson „Tiltas į Terabitiją“
- „Smarkuolė Gilė Hopkins“, „Kaip ir žvaigždės“.
- E. Doneli (E. Donnelly) „Sudie, seneli, ištariau aš tyliai“.
- F. H. Burnet (F. H. Burnett) „Paslaptingas sodas“.
- B. Vilimaitė „Užpustytas traukinys“
- Š. Ragana „Irkos tragedija“
- A. Maršalas „Aš moku šokinėti per balas“

7 kl. mokiniams

I tema . Jaunas žmogus ieško gyvenimo prasmės

- M. K. Oginskis „Priesakai sūnui“.
- K. Binkis. Atžalynas.
- A. de Sent Egziuperi (A. de Saint-Exupéry) „Mažasis princas“
- M. Lukšienė „Dienoraštis“ (ištraukos).
- A. Liobytė „Sunki mama“.
- J. Kunčinas „Baltųjų sūrių naktis“.
- G. Adomaitytė „Laumžirgių namai“.
- V. Žilinskaitė „Kintas“.
- K. Saja „Septyni miegantys broliai“.
- V. Juknaitė „Ugniaspalvė lapė“.
- S. Šaltenis „Amžinai žaliuojantis klevas“.
- L. Lauri (L. Lowry) „Siuntėjas“.
- H. Li „Nežudyk strazdo giesmininko“.
- R. Bredberis (R. Bradbury) „Pienių vynas“.
- O. Lutsas „Pavasaris“.
- V. Železnikovas „Baidyklė“.
- S. Lagerliof (S. Lagerlöf) „Portugalijos karalius“.
- K. Nostlinger (Ch. Nöstlinger) „Pirmadienį viskas kitaip“.
- M. Berdžesas (M. Burgess) „Vilko kaukimas“.

II tema. Tautosakos ir tradicijų tęstinumas

- V. Povilionienės ir P. Vyšniausko duetas –dainos, pasaka (iš CD)
- A. Nyka–Niliūnas „Motinos daina“.
- V. Mačernis „Vizijos“ (Penktoji).
- M. Martinaitis. Padainuok man.

III tema. Laisvės gynimas

- Lietuvos Tautos Aukščiausiosios Tarybos Atsišaukimas (1794, ištrauka), lietuvių liaudies dainos apie T. Kosciuską „Užgied gaidžiai pusiau nakties“, „Kad Kosciuska jojo“.
- B. Vištelis „Maršas Lietuvos“.
- Partizanų laiškas Lietuvos jaunimui „Į Lietuvos jaunimą“(1948),

- „Partizanų maldos“.
- J. Marcinkevičius „Laisvė“.
- M. Martinaitis „Ciklas Sausio vidurnaktis“ (pirmas eilėraštis)
- B. Brazdžionis. „Šaukiu aš tautą“.
- H. Nagys. Vilniaus baladė.

IV tema. Kelionės atveria akiračius

- A. Vaičiulaitis „Nuo Sirakūzų lig Šiaurės elnio“.
- P. Andriušis „Kelionių užrašai“ (ištraukos).
- K. Boruta „Šiaurės kelionės“.
- J. Ivanauskaitė „Kelionių alchemija“.
- „Misija: Sibiras“ (dienoraščiai).
- J. Žilinskas „Mano Vilnius mano“.
- D. Defo „Robinzonas Kruzas“.
- Ž. Vernas (J. Verne) „Penkiolikos metų kapitonas“, „Kapitono Grantto vaikai“, „Aplink pasaulį per 80 dienų“.
- J. Gorderis (J. Gaarder) „Kortų paslaptis“.
- B. Brazdžionis „Per pasaulį keliauja žmogus“.
- M. Šalčius „Svečiuose pas keturiasdešimt tautų“ (ištraukos)
- J. Mekas „Laiškai iš Niekur“ (ištraukos).

8 kl. mokiniams

I tema. Jausmų galia

- J. Vaičiūnaitė „Kanonas Barborai Radvilaitei“.
- O. Proisleris (O. Preussler) „Krabatas, arba Treji metai užburtame malūne“.
- M. Morpurgo „Karo žirgas“.
- Dž. Grynas (J. Green) „Dėl mūsų likimo ir žvaigždės kaltos“.
- A. D’Avenijas (A. D’Avenia) „Balta kaip pienas, raudona kaip kraujas“
- V. Šekspyras (W. Shakespeare) „Romeo ir Džuljeta“.
- K. Boruta „Baltaragio malūnas“.

II tema. Gyvoji atmintis

- A. Mickevičius „Konradas Valenrodas“.
- J. I. Kraševskis „Kunigas“.
- P. Tarasenska „Pabėgimas“.
- G. Viliūnė „Karūna be karaliaus“.
- V. Skotas (W. Scott) „Aivenhas“.
- A. Diuma „Trys muškietininkai“.
- E. Peters pasirinktas romanas iš „Kedfaelio kronikų“.
- Č. Aitmatovas „Ilga kaip šimtmečiai diena“ (ištrauka apie mankurą).
- S. Daukantas „Būdas senovės lietuvių, kalnėnų ir žemaičių“ (ištraukos) apie kalbą, apie suėmimą, apie narsumą).
- A. Mickevičius „Gražina“.
- Maironis „Trakų pilis“.
- V. Krėvė „Milžinkapis“.

III tema. Jaunuoliai ribinėse situacijose

- A. Škėma „Saulėtos dienos“.
- V. Juknaitė „Tiriamas iš tamsos“.
- G. Morkūnas „Iš nuomšiko gyvenimo“.
- I. Šepetys „Tarp pilkų debesų“.
- I. Meras „Geltonas lopas“.
- A. Suckeveris „Žalasis akvariumas“.
- S. Zobarskas „Gerasis aitvaras“.
- R. Spalis „Ant ribos“, „Rezistencija“.
- G. Kanovičius „Sapnas apie dingusią Jeruzalę“.
- B. Radzevičius „Žmogus sniege“.
- D. Terakovska (Terakowska) „Ten, kur krinta angelai“.
- Anos Frank dienoraštis.

IV tema. Juoko prasmė

- V. Žilinskaitė „Miškas rudenį“.
- J. Erlicko pasirinkti kūriniai.
- R. Černiauskas „Miestelio istorijos“.
- G. A. Biurgeris „Baronas Miunhauzenas“.
- T. Pračetas (T. Pratchett) „Mažieji laisvūnai“.
- R. Gary „Aušros pažadas“.
- Dž. Kriusas „Mano proseneliai, herojai ir aš“.
- S. Šaltenis „Riešutų duona“
- Dž. Kriusas (J. Krüss) „Timas Taleris, arba Parduotas juokas“ arba kitas užsienio autoriaus kūrinys.

